

EPERJESI LAPOK

Sárosmegye s városainak társadalmi s gazdasági érdekeit képviselő hetilap.

AZ EPERJESI SZÉCHENYI - KÖR KÖZLÖNYE.

Szerkesztői iroda: főtca, 203. szám.
Ide intézendő minden a lap szellemi részét illető közlemény.

Kiadó-hivatal:
Eperjesi Bank-Egylet könyvnyomdájában Eperjesen.
Ide intézendő minden előfizetés, hirdetés és a kiadás körüli panaszok.

Megjelen: minden szombaton.

Előfizetési ár: vidékre postán vagy helyben házhoz küldve:
Egy évre 4 frt.
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

Hirdetéseket elfogad: Haasenstein és Vogler Budapestben és Bécsben, G. L. Daube m. Frankfurtban.

HIRDETÉSI DÍJ:
háromhasabos petit sor egyszeri hirdetése 5 kr., többszörös hirdetés jutányosabb.

— **Bélyegdij:** minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlér minden sor 10 kr.

Kéziratok és levelek vissza nem adatnak. — Bérmentellen levelek csak ismerős kezektől fogadtatnak el.

Előfizetési felhívás

„EPERJESI LAPOK”

társadalmi s gazdasági hetilap IV. negyedére.

Előfizetési feltételek.

Egész évre 4 frt
Félévre 2 „
Negyedévre 1 „

Az előfizetési pénzek az **Eperjesi Bank-egylet könyvnyomdájába** intézendők.

Vidéki előfizetések legcélszerűbben postaltalvánnyal eszközölhetők.

A nemzet magyarosodása érdekében.

Korunk nagyjai közt alig van egy, ki többet foglalkozott volna a népiskolák ügyeivel, mint boldogult b. Eötvös.

Működése előttünk tudva levő tényként áll: az iskolák jobbllétét az ő nevével tesszük kapcsolatba, keze nyomát maig is ott látjuk minden iskolai intézményeken.

Azonban nincsen ember és emberi mű hiány nélkül; a legjelesebb egyének működése is hagy vissza némi betöltetlen helyet, melyet az utódok, a már megteremtett eszme nyomán, könnyen betölthetnek s így oly momentumok, melyek eddig csak elvileg érintettek, időszakonként kiegészíthetők.

Igy nemzeti egységünk megszilárdítása szempontjából a magyarosodás régibb eszméje ma már szintén valósuló félben lenni látszik, amennyiben az 1879-ik évi XVIII. t. c. életbe lépven, elrendeli a nem magyar-tannyelvű népiskolákban a magyar nyelv módszeres tanítását, tudva azt, hogy a közönségyel a közös hazaszeretetenben fő mozzanatként fog szerepelni.

A tanterv, mely ezen népiskolákban a tanítás fokozatos menetét tárgyalja, ma már az illető hatóságoknak megküldetett, nemkülömben a tanfelügyelők részére készült ministeri utasítás is, melynek nyomán az ügy keresztül viendő.

Keresztülvitelére nézve megjegyzem, hogy úgy országszerte, de különösen felvidékünkön, nem találunk megdönthetetlen akadályokra; a nép érzülete és tapasztalt engedelmissége, minden politikai színezettől ment állapota, jó jelekként tűnnek fel az eszme megvalósítására; találkozni fogunk minden esetre nehézségekkel is, csak hogy ezek inkább a tanfelügyelőket és a néptanítókat fogják érinteni.

A tanfelügyelők ez iránybani működésének sarkpontja, először is részletes statisztikai adatok összeállítása, ezek nyomán a nem magyar ajku községek, ezek iskolái és tanítói felett folytonos felügyelet s a tanítóválasztásoknak, az ezen törvény értelmé szerinti ellenőrzése. Ez ugyan nem ütköznék nagy nehézségekbe, ha a tanfelügyelők hatásköre nemcsak az állami és a közös, de a felekezeti iskolákra is egyenerejüleg kiterjedne; tudva van azonban, hogy ez utóbbiak felügyeletét maga a kormány adta más kezekbe s így itt rendeletei sokszor és igen könnyen

csorbát szenvedhetnek; e mellett tehát, hogy a tanfelügyelők a tanítók választásánál mily szerepet viendenek, azt a jövő fogja kimutatni.

Legközvetlenebb munkásai az ügynek azonban maguk a néptanítók, kik részint hazafias szellemük, részben a felettök leendő behatóbb felügyelet kifolyásából törekszenek célt érni, mely felügyelet csakis oda irányul, valjon a minist. tantervben érintett tananyag feldolgoztatik-e rendesen?

Nem találom azonban helyesnek azt, hogy még eme felügyelet is kizárólag a tanfelügyelőkre várakozik. Hisz ott vannak a kormány által csak néhány év előtt kinevezett iskolalátogatók, kiknek a legjobb alkalom nyílt meg arra hogy ama bizalmat melylyel kinevezetésükkor találkoztak, hazafias törekvéseik által kiérdemeljék.

Alig két éve hogy a csehországi lapok jót nevettek a-feletti örömeinkben, hogy nálunk az iskolák felügyelete — az iskolalátogatókra — szakavatatlan kezekre van bízva. A kormány pedig ezen észrevételre megjegyzé, miszerint ezáltal csak a társadalmat akarja a népiskolákkal érintkeztetni. Hogy e kettő közt mennyire köttetett meg a védszövetség, az ide nem tartozik; de igen az, hogy ha az iskolalátogató urak magukról az eddigi ferde véleményeket elhárítani kívánják; erre most jó alkalmuk van, mert ha legtöbbnek közlők, az iskolák szervezetéről, a tanítás módszeres kezeleséről, a felveendő tananyag mennyiségéről fogalma sem volt s így a népiskola érdekét elő nem segíthette; elég tájékozottak arról, hogy mily előhaladást képes a gyermek a magyar nyelv elsajátításában tenni s egyáltalán tesz-e, továbbá megfelel-e a tanító a törvény által kiadott szabályrendeleteknek stb. s így az iskola szellemi érdekét teljesen elősegítheti.

Nincs oly munka, melyet jóakarattal, szorgalom, de főképp érdeklődés által keresztül ne lehetne vinni. A népiskolai élet eddigi lanyhasága sem tulajdonítható másnak, mint ama közönytnek, melylyel ez minden időben s minden oldalról találkozott. De ha kellő ápolását jobban szívünkre vesszük, a magas kormányoknak rávonatkozó rendeleteit megtartjuk s belátjuk azt, hogy a népiskola a nemzet szellemi és anyagi jólétének bölcsője; úgy idővel e téren is utólérhetjük a nyugati államokat. A haza nem magyarajku lakói szintén örömmel üdvözölhetik a magyar nyelv elsajátítása tervét; hisz ők itt minden időben boldogul éltek s oly rokonszeretettel fogadtattak, a mely megérdemli azt, hogy nyelv-különlegességeikből kivetkőzve érdekeiket a haza magyar népeivel teljesen azonosítsák s a hazai törvényeknek — rájuk irányzott hasznosságát belátva — engedjenek.

Kálóczy J.

Megyei közlemények.

Sárosmegye törvényhatósági bizottsága folyó évi októberhó 9-én d. e. 9 órakor közgyűlést tartand, melynek tárgysorozata a következő:

1. Az 1876. évi VI-ik t. c. 4-ik §-a alapján az év végével kilépő, de a törvény szerint újra megválasztható:

Holländer Leo, Jelenik Almásky István, Károlyi László, Pulszky Géza és Szinyey Bertalan

közigazgatási bizottsági tagok helyeinek választás utján betöltése.

2. A belügyministernek f. évi augusztushó 1-én 32,254. sz. a. kelt leirata az 1880 évi közigazgatási, árva és gyámhatósági költségeloirányzat tárgyában.

3. A belügyministeriumnak f. évi június 30-án 30,623. sz. a. kelt leirata a legtöbb adót fizető bizottsági tagok névsorának megállapítása tárgyában.

4. Az 1880. évi közigazgatási — árva és gyámhatósági költségeloirányzat.

5. Az igazoló választmányok jelentése melylyel betérjeszti az 1880-ik évi legtöbb adót fizető bizottsági tagok névsorát.

6. A belügyministernek f. évi júliushó 19-én 33,590. sz. a. kelt leirata, melylyel leküldi a megyeház pénztáráról szerkesztett 1878-ik évi számadásokat.

7. A pénzügyministernek f. évi augusztushó 6-án 36,739. sz. a. kelt leirata a megye közönségének az ugynevezett fényűzési adók eltörlése tárgyában intézett felterjesztésére.

8. A földmívelés-, ipar- és kereskedelmi ministeriumnak f. é. júliushó 22-én 19,120. sz. a. kelt válasz irata azon felterjesztésre, valjon a marhavész kerületek kiterjedésére nézve irányadó 3 mértföld a befertőzött szomszéd tartománybeli községtől, vagy az országos határszéltől számítassék-e?

9. A belügyministeriumnak f. évi augusztushó 17-én 34,028. sz. a. kelt válasz irata — a gyámügyi és gondnoksági ügyek rendezéséről alkotott szabályrendelet módosítása tárgyában.

10. Ugyanazon ministeriumnak f. é. júliushó 20-án 33,701. sz. a. kelt leirata: a fegyelmi uton kiszabott bírság pénzek hovaforditása és kezelése iránt alkotott szabályrendelet tárgyában.

11. A belügyministernek f. évi júliushó 23-án 34,317. sz. a. kelt leirata: a közös hadsereg és a honvédség beszállásolásáról szóló törvény életbe léptetése tárgyában;

ezzel összefüggőleg a honvédelmi ministeriumnak f. é. júliushó 27-én 3612. sz. a. kelt leirata, melyben ezen törvény végrehajtása céljából előmunkálatok foganatosítását elrendeli.

12. A megyei alispán előterjesztése a f. évi rosz termés folytán kilátásban lévő inség enyhítése céljából szükséges intézkedések tárgyában.

13. A magyar gazdák II. orsz. értekezletének végrehajtó bizottsága f. é. júliushó 1-én 5. sz. a. kelt megkereséssel megküldi a magyar gazdák Szekesfehervárott 1879. júniushó 1-n 3-5 napjain tartott II-ik értekezlete által hozott határozatokat.

14. Borsodmegye átirata a magyar gazdák szekesfehervári értekezletében alkotott határozatok pártolása tárgyában.

15. A községi pótlékok megvizsgálása tárgyában kiküldött választmány javaslata.

16. A földmívelési minister megküldi a szekesfehervári országos kiállításról szóló hivatalos jelentés egy példányát.

17. A megyei alispánnak javaslata a szervezési szabályrendeletnek a szolgabírói kötelességeket részletező 30-ik §-nak módosítása tárgyában.

18. Győr vármegye közönségének átirata a földadó, szabályozási munkálatok tárgyában intézett felterjesztésének pártolása tárgyában.

19. Pest-, Pilis-, Solt- Kis-Kúnmegye átirata, melyben a budapest-zimonyi vasutvonalnak Szabadka város irányában leendő kiépítése iránt intézett felterjesztését pártoltatni kéri.

20. Sárosmegye közönsége tudatja, hogy a honi ipar emelése céljából, mindennemű szükségleteit ezentul kizárólag hazai gyári és ipartermékekből beszereztetését elrendelte.

21. Zala vármegye közönsége megküldi dicsőült szülőtte Deák Ferencz emlékszoبرانak leleplezése alkalmával mondott emlékbeszédet.

22. Ugocsa vármegye közli az 1875. évi VII. t. c. 19-ik §-nak módosítása tárgyában a képviselőházhoz intézett felterjesztését.

23. Krassómegye megküldi a száz évvel ez előtt az anyaországhoz lett csatolása indokából f. évi áprilhó 24-én tartott emlékbeszédet.

24. A közigazgatási bizottság bemutatja az elmúlt első félévről szóló félelvi jelentését.
25. Sz. kir. Bártfa városa jóváhagyás végett bemutatja építési rendszabályát.
26. A megyei számvevő előterjeszti sz. kir. Bártfa városának 1878. évről szóló házi pénztári számadásait.
27. Ugyanaz előterjeszti a Bártfa városban volt tűzvész alkalmából fölmerült rendkívüli építkezésekről benyújtott számadásokat.
28. A tátra vidéki tűzoltó-szövetség előterjesztése a tűzoltó-egyletek szervezése tárgyában.
29. Sz. kir. Bártfa városa előterjeszti 144. számú határozatát Szmoluhovszki Sztanislo tanár fizetésének 500 frtra leendő felemelése tárgyában.
30. Ugyanaz előterjeszti 173. sz. a. hozott határozatát Klein Bódog városi építők részére megszavazott 50 frtnyi jutalomdíj tárgyában.
31. A siroakai járás szbirája betérjeszti N.-Sáros nagy község határozatát, melyben a községi előjárók fizetését leszállította.
32. A házi pénztár és más megyei alapok megvizsgálása alkalmából fölvetett jegyzőkönyv.
33. Sz. kir. Pécs városi közönsége pártolás végett megküldi Budapest, Zimony, belgrádi vasut kiépítése tárgyában intézett felterjesztését.
34. Nagy-Sáros nagy község által legeltetési ügyben hozott határozat ellen beadott felelkezés.

Fővárosi levél.

(Wiltne asszony. — A „Hugonották“. — Sakk a királynak. — A vigjáték történelme. — Magyarok Amerikában. — A „Magyar Amerika“. — A Rákóczy története. —)

Az operának érdekes vendége van: a világ legjobb énekesnője Wilt asszony. Patti Adeline hangereje és nővére, Carlotta trillái, egyesülve vannak Wiltne birtokában. Az éltes asszony oly hanganyag fölött rendelkezik, mely páratlan a maga nemében; az opera megerősített orchestra gyöngye hangjához képest. Általában, mint mindig ilyenkor, sajnálattal tapasztaljuk, hogy mily kicsiny a színház. Nagyobb lesz az operaház, mely már nagyjában kész is. Impozáns egy épület, szép külsővel és még szebb berendezéssel. Mint illetékes körökben mondják, Erkel Ferenc egy éve dolgozik már egy „Szent István“ című operán, melylyel az új opera megnyitvának. Erkelnek nem sokára még egy új operája kerül műsorra. Ennek címe a „Névtelen hősök“; sok várakozást kötnék e dalműhöz.

Wiltne majdnem egy efeledém; pedig de-hogy felejtém! A „Hugonották“-ban Valentine ifju szerepét adta; a gyönyörű ének Raoult is lelkesít és Gassi is úgy énekelt, mint még soha. Holnap ismét Valentinét adja. Már két nap előtt kelt el a sok jegy egytől egyig és szívesen fizették meg az alkuszoknak a 2 frtos helyért az 5—10 forintot. Szombaton force-szerepében, mint donna Anna lép fel „Don Juan“-ban...

A drámai intendatúra már rég vette fel műsorába a „Sakk a királynak“ című történelmi vigjátékot. A darab a Burgszínház egyik pályadíjat nyert darabja. Humorja egészséges és a kapós jelenetek és drámai helyzetek oly jól vannak kiszákmányolva, hogy eléggé tanúsítják Schaufert, a szerző, finom művelését. A darab színhelye London Shakespeare idejében. I. Jakab, a brittek tudós királya, eltölti a szivarozást, mint minden rosznak kútfejt; sőt röpiratot is irt az „ördögfi“ ellen Misocapnos címmel. De a britt nép tovább füstöl; sőt — a király környéke is, titkon háta megett; de a ladyk elárulják a lordokat, azok száműzetnek. A ladyk azonban nélkülök meg nem élhetnek és kiegyezkednek. A király titkárát saját maga tetten kapja és elkergeti. A király kedvence, Rochester Biscourt, kérelme sem használ és ő kijelenti, hogy „míg a királyt szivarozáson rajt nem érik, nem lesz Calvert titkára“. Erre építi Calvert menyasszonya, Harriet, terveit és a polgári öltözékben London korcsmáit bejáró királyt kíséri, persze férfi ruhában. A király megkedveli Ganymedjét, és mivel az elmenni és meghalni akar, ha a király egy-kettőt nem szippant az ő pipájából, a király — pipázik. Így rajt érik. A királyt egyik lordjával együtt le is csukják, mert azt hiszik, hogy saját magát lopta meg. Midőn kiszabadul: megtörténik a békekötés és házasságszerződés.

Ez a darab sok veszekedésre szolgáltatott okot. Némely kritikusok azt állították ugyanis, hogy a színrehozott mű nem Schauferté, annyit változtatott rajta a szini censura. Ezért kiadta a szerző vigjátékát és lakhelyéből, Szt.-Veith-ből védelmezte meg magát tőle telhetőleg az igaztalan támadások ellen...

Amerikában sok magyar van már 1848 óta; de az emigránsok száma önként kivándorlottsággal is szaporodott. Kereskedők, vállalkozók tömegesen indultak ki szerencsét próbálni.

Az amerikai magyarok száma szépen megnőtt különösen az Egyesült Államokban. Alapítottak tehát ők is egy lapot, mely a magyarok érdekeit képviselje, irodalmát ismertesse stb. Kezembe kaptam első számát; fele magyar, fele angol. A magyar részben lelkes szózat van honfitársainkhoz, egy angol vers (kissé silány) magyar fordításban. Az angol részben találjuk Arany János „Tetemre hívás“-ának sikerült fordítását, melyet a fordító ösmertető jegyzettel kísért.

New-Yorkban egy zenekereskedő kiadásában jelent meg a Rákóczy induló. Ez alkalommal egy ottani francia lap az induló „eredetét“ így írja le: „Rákóczy Ferenc fogságában irta e remek induló és pedig akként, hogy egy szöggel véste be a hangjegyeket a börtön falaira s így maradt volna az reánk“. Kissé furcsa magyarázat, honnan vehették, nem tudom. Pedig a szerkesztőnek még — a felesége is magyar.

Igy jótékonyan hat majd a „Magyar-Amerika“, ha világot vet — a sötétbe.

Ruman Ernő.

Eperjes szab. kir. város főorvosának közegészségügyi jelentése az 1879-ik év harmadik negyedéről.

A folyó év harmadik negyede közegészségi tekintetben kedvező lefolyású volt, mennyiben az általános beteglétszám, nemkülönben a halálesetek száma is a rendszerint kisebbnek tapasztaltatott. — Augustus és szeptember hóban több váltóláz-est került gyógykezelés alá, azonban kedvező kimenetekkel. Egyéb járványos vagy ragályos betegség nem észleltetett — Elve született 19 fi-, 18 leány, összesen 37 gyermek, azonkívül 1 fi, 4 leány, összesen 5 gyermek halva született; meghalt 9 fi- 8 nőnemű, összesen 17 egyén s így a születési esetek 20-al multák felül a halálozásokat.

A vár. kórházban ezen évnegyed alatt 72 fekvő-beteg részesült orvosi tanácsban. — Orvosrendőri vizsgálat tárgyát képezte a közáruba bocsátott gyümölcs, mely több ízben elkoboztatott; továbbá az aggpáldák és a városi börtön.

Orvosrendőri boncolat szeptember hóban egy a táborhegyen talált csecsemő hulláján tartatott. Kelt Eperjesen, 1879. évi októberhó 2-án.

Dr. Kovács Antal,
vár. főorvos és kórházigazgató.

Különfélék.

A városunkban foganatosítandó mérnöki és vízépítészeti munkálatoknak vállalkozás utjánai biztosítása céljából közgyűlésileg hirdetett pályázatnak — miként már jelezve volt — kielégítő sikere volt.

Az ajánlati eljárás eredménye a városi képviselőtestületnek legutóbb tartott közgyűlése alkalmával lón a tanács által bejelentve. A közgyűlés, mint legkedvezőbbet Eltzer Ferenc balassagyarmati mérnök ajánlatát fogadta el, ki ugy a város lejtmerését, az általános csatornahálózat, s az állandó vizigát tervét és költségvetését, valamint a szükséges parteródítási munkálatokat 900 ftnyi tiszteletdíjért kész elvállalni.

Iparos és építő közönségünket érdekelni fogja, hogy Ujbánya városában egy az államrészéről segélyezett, állami igazgatás alatt álló ipariskola fog legközelebb felállíttatni.

Ezen ipariskola célja: az agyagnak műszerű feldolgozása, különös tekintettel az épületi diszitmények (Bauornamente) készítésére.

Az iskola megnyitása 1879. évi november 3—5-ére van kitűzve.

Ezen iskolában a tanoncok rajzolásban s az agyagnemű készítmények művészi előállításában elméleti és gyakorlati oktatást fognak nyerni akkék, hogy tehetségük s szorgalmukhoz képest leendő kiképzetésük után ezen iparágat akár mint segédek, akár pedig mint önálló iparosok is folytathassák.

Az intézetbe felvétetnek elemi iskolát végzett, vagy is 12-ik évüket betöltött finevendékek.

Figyelembe véve azt, hogy hazánkban ilyenmő iparintézetek általában igen csekély számmal léteznek, holott az építészeti szak az újabb időben nálunk is óriási fejlődésnek indult, míg ellenben az ahhoz megkívántató szükségleteknek nagy része, így az épületi diszitmények is eddigelő javában külföldszágból szereztetnek be s ennek folytán a szóban lévő iparintézet is egy igen érezhető hiányt van hivatva pótolni: remélhető, hogy a megnyitandó iparintézet a közönség által örömmel fog üdvözölni, s ugy tanoncok küldése, valamint az épület diszítési szakba vágó cikkek megrendelése által pártolólág felkarolhatni.

A helybeli jogakadémián a szervezkedő gyűlés szeptemb. 24-én tartatott meg, mely alkalommal a közügy és becsületszék hivatalnokai a következőkben választattak meg: közügyi elnökké: Kiszeli Kálmán, alelnökké: Meczner Zoltán, jegyzővé: Nadányi Gyula, pénztárnokká: Prihoda Etele, könyvtárnokká: Jeszenszky Theophil. Bizottsági tagokul megválasztottak: Meczner Zoltán, Szabó Géza, Nadányi Gynla, Hönsh Aurél, Ruby Géza, Neumann Soma. A becsületbiróság elnökévé megválasztott: Szabó Géza, alelnökké Meczner Zoltán s titkárrá: Osvald Tivadar. — Nadányi Gyula, jegyző.

A lefolyt héten szaporodtak a kivándorlások azonban azon örvendetes változással, hogy ezek inkább munkakereset okából mentek hazulról 30—60 főnyi csoportokban, a hét elején Bosnyák földre, most Szegedre. Legyen sikere nemcsak táplálkozás, de egykis pénzügyi és is, mi mérsékelt magatartás és szorgalom mellett igenis lehetséges.

A helybeli belvárosi r. kath. népiskola tanítói az iskolaszékhez fizetések felemelése iránt

kérvényt nyújtottak be. Lehetséges, hogy az iskolaszék méltányolanda a kérvényben felhozott indokokat s nevezetesen azon körülményt, hogy a tanítók a lakbéréket is sajátjukból kénytelenek fedezni s ehhez képest talán javítani fogja ezek fizetéseit — ha ugyan a pénztár állapota többlet-kiadásokat ez idő szerint megbir.

Gyászlobogó lengett f. hó 30-án a város háza erkélyén, hirdetve Beör Vince városi főkapitányának f. é. szeptemberhó 30-án Budapesten, élete 54-ik évében bekövetkezett elhunytát. A boldogult 15 év óta állott a város szolgálatában. A városi képviselőtestület, mely f. é. októberhó 1-én ülésezett, ez alkalommal a főkapitány gyászos elhunytá fölötti őszinte részvételnek jegyzőkönyvileg adott kifejezést.

Utolsó szó az annyira elcsépeelt bisztrai vadkankaland körül. Előmutattatott nekünk az „ugyan-azon egy papíron irt levél és számlának“ eredetije, minek következtében az érdekelt felek nyilvánosság előtt hozzánk intézett kívánalmának megfelelően, kijelentjük, hogy e levélben, azon akaratk kifejezésére, mikép a Liszka Ottótól igényelt napi-és egyéb díjak jótékony célokra fordíttassanak, nem akadtunk. A szerkesztőség.

A helybeli tűzoltóság mult vasárnap délután nagyobb szerű gyakorlatot tartott, mely alkalommal majdnem az összes szerek lőnek próbaképen alkalmazva. A gyakorlat objektumál a barátok zár-dája szolgált.

Irodalom.

A városunk és vidékünkbeli közönséget néhány irodalmi jelenségre figyelmeztetjük, melyeket egészen a miénknek mondhatunk, mert szerzők, kiadó és a kiállító nyomda helybeliek és dacára annak, hogy e munkák csekély terjedelműek, mégis felemlítjük, mert a közművelődés zászlaját lobogtatva, nemes cél elérésére törekednek.

Az első mű, melyről szólni akarunk, a már mult évben is megjelent „Prešovski kalendar“ második vagyis 1880-ik évre szóló folyamára. — Azért tettük e közönséges irodalmi terméket első helyre, mivel mi ennek nagy fontosságot tulajdonítunk, mert a naptár egész éven át a közép kezén forogva, annak, lehet mondani egyedüli szellemi tápláléka és ezáltal az abban fogylaltak reá nagy horderővel bírnak. — Sajnos, hogy mindeddig csak babonával s hazafiatlan irányu cikkekkel telt naptárak adattak a nép kezébe és ezáltal hazfias érületén és tisztza, józan gondolkodásán nehéz csorbák üttettek.

Ezen mételety köznépünk szívéből töből kimetszeni ezen kis naptár czélja. — Egy a köznépet s annak szükségleteit ismerő lelkes, magyar, köztisztelőben álló tekintélyes férfi által szerkesztve, tartalma, mint azt átnézés közben tapasztaltuk, megfelel azon üdvös célnak, melyet ugy szerkesztő, mint kiadó maguknak kitűztek, mert igyekszik kibékítő, engesztelő hangon és könnyen megérthető sárosi tót nyelvezettel írott cikkek által a nemzetiségi ellentéteket kiegyenlíteni, a nép tisztza, józan gondolkodását fejleszteni, kedélyességét nevelni és őket példák által arra buzdítani, hogy törekedjenek derék honpolgárokká, szorgalmas és takarékos gazdákká lenni.

Nem tudjuk eléggé ajánlani ezen kis naptárt olvasóink szives figyelmébe, őket arra felkérve, hogy velünk vállvetve e naptár terjesztésén fáradozzanak és ezáltal a nép kezébe egy oly olvasmányt adjanak, melyből csakis jót és hasznost tanulhat. A csinosan kiállított naptár bolti ára 25 kr.

A második mű, mely előttünk fekszik, Csink János, helybeli tanító „Vezérfonal a földrajzi tanításhoz“ VI. folyamára, tartalmazva a földet, mint égi testet és a naprendszert. — Tudunkkal kevés ilyenmő művel rendelkezünk és amint átnézés közben észrevettük, az alapos szakavatottsággal és a gyermeki ész felfogásához alkalmazva van írva — Bátran ajánlhatjuk e művecskét a tanítók és szülék szives figyelmébe. — Ára a csinosan kiállított könyvnek füzve 25, kötve 30 kr.

Végül a harmadik kis mű, melyet átlapoztunk, Kálóczy József helybeli néptanító által irt „Sáros megye földirata. A sáros megyei népiskolák III. osztálya részére. — Ezen a m. kir. vallás és közoktatásügyi ministerium által megállapított tannetv alapján írott füzet azon helyes szempontból indul ki, hogy a gyermek szülőföldét saját lakhelyéből kiindulva tanulja megismerni és ezen feladatnak, mint ezt alkalmunk volt átvonalás közben tapasztalni, elég jól felel meg, óhajtható volna, ha megyénk népiskoláiban e kis tankönyv bevezetnének. Ára a füzetnek 16 kr.

Mindhárom mű Rosenberg S. helybeli könyv-árus kiadásában jelent meg.

Aus dem Sitzungssaale der Stadtrepäsentanz.

Am 1. Oktober l. J. wurde eine Sitzung der Stadtrepäsentanz abgehalten, über welche wir im Nachfolgenden referiren.

Der vorstehende Bürgermeister eröffnet die Sitzung mit dem Berichte von dem Tage bevor erfolgten Ableben des Stadthauptmannes Vinzenz Beör. Der

24. A közigazgatási bizottság bemutatja az elmúlt első félévről szóló félévi jelentését.
 25. Sz. kir. Bártfa városa jóváhagyás végett bemutatja építési rendszabályát.
 26. A megyei számvevő előterjeszti sz. kir. Bártfa városának 1878. évről szóló házi pénztári számadásait.
 27. Ugyanaz előterjeszti a Bártfa városban volt tűzvész alkalmából fölmerült rendkívüli építkezésekről benyújtott számadásokat.
 28. A tátra vidéki tűzoltó-szövetség előterjesztése a tűzoltó-egyletek szervezése tárgyában.
 29. Sz. kir. Bártfa városa előterjeszti 144. számú határozatát Szmoluhovszki Sztanislo tanár fizetésének 500 frtra leendő felemelése tárgyában.
 30. Ugyanaz előterjeszti 173. sz. a. hozott határozatát Klein Bódog városi építőnk részére megszavazott 50 frnyi jutalomdíj tárgyában.
 31. A siroki járás szbirája betérjeszti N.-Sáros nagy község határozatát, melyben a községi előjárók fizetését leszállította.
 32. A házi pénztár és más megyei alapok megvizsgálása alkalmából fölvetett jegyzőkönyv.
 33. Sz. kir. Pécs város közönsége pártolás végett megküldi Budapest, Zimony, belgrádi vasut kiépítése tárgyában intézett felterjesztését.
 34. Nagy-Sáros nagy község által legeltetési ügyben hozott határozat ellen beadott felelkezés.

Fővárosi levél.

(Wiltné asszony. — A „Hugonották“. — Sakk a királynak. — A vigjáték történelme. — Magyarok Amerikában. — A „Magyar Amerika“. — A Rákócy története. —)

Az operának érdekes vendége van: a világ legjobb énekesnője Wilt asszony. Patti Adeline hangereje és nővére, Carlotta trillái, egyesülve vannak Wiltné birtokában. Az éltes asszony oly hanganyag fölött rendelkezik, mely páratlan a maga nemében; az opera megerősített orchestra gyöngye hangjához képest. Általában, mint mindig ilyenkor, sajnálattal tapasztaljuk, hogy mily kicsiny a színház. Nagyobb lesz az operaház, mely már nagyjában kész is. Impozáns egy épület, szép külsővel és még szebb berendezéssel. Mint illetékes körökben mondják, Erkel Ferenc egy éve dolgozik már egy „Szent István“ című operán, melylyel az új opera megnyitvának. Erkelnek nem sokára még egy új operája kerül műsorra. Ennek címe a „Névtelen hősök“; sok várakozást kötnék e dalműhöz.

Wiltné! majdnem hogy efeledém; pedig de-hogy felejtém! A „Hugonották“-ban Valentine ifjú szerepét adta; a gyönyörű ének Raoul-t is lelkesíté és Gassi is úgy énekelt, mint még soha. Holnap ismét Valentinét adja. Már két nap előtt kelt el a sok jegy egyig és szívesen fizették meg az alkuszoknak a 2 frtos helyért az 5—10 forintot. Szombaton force-szerepében, mint donna Anna lép fel „Don Juan“-ban...

A drámai intendatúra már rég vette fel műsorába a „Sakk a királynak“ című történelmi vigjátékot. A darab a Burgszínház egyik pályadíjat nyert darabja. Humorja egészséges és a kapós jelenetek és drámai helyzetek oly jól vannak kiszakmányolva, hogy eléggé tanusitják Schaufert, a szerző, finom műzítését. A darab színhelye London Shakespeare idejében. I. Jakab, a brittek tudós királya, eltölti a szivarozást, mint minden rosznak kútféjét; sőt röpiratot is irt az „ördögfi“ ellen Misocapnos címmel. De a britt nép tovább füstöl; sőt — a király környéke is, titkon háta megett; de a ladyk elárulják a lordokat, azok száműzetnek. A ladyk azonban nélkülök meg nem élhetnek és kiegyezkednek. A király titkárát saját maga tetten kapja és elkergeti. A király kedvence, Rochester Biscourt, kérelme sem használ és ő kijelenti, hogy „míg a királyt szivarozáson rajt nem érik, nem lesz Calvert titkára“. Erre építi Calvert menyasszonya, Harriet, terveit és a polgári öltözékben London korcsmaát bejáró királyt kíséri, persze férfi ruhában. A király megkedveli Ganymédjét, és mivel az elmenni és meghalni akar, ha a király egy-kettőt nem szíppant az ő pipájából, a király — pipázik. Így rajt érik. A királyt egyik lordjával együtt le is csukják, mert azt hiszik, hogy saját magát lopta meg. Midőn kiszabadul: megtörténik a békekötés és házasságszerződés.

Ez a darab sok veszekedésre szolgáltatott okot. Némely kritikusok azt állították ugyanis, hogy a színrehozott mű nem Schauferté, annyit változtatott rajta a szini cenzura. Ezért kiadta a szerző vigjátékát és lakhelyéből, Szt.-Veith-ből védelmezte meg magát tőle telhetőleg az igaztalan támadások ellen...

Amerikában sok magyar van már 1848 óta; de az emigránsok száma önként kivándorlottsággal is szaporodott. Kereskedők, vállalkozók tömegesen indultak ki szerencsét próbálni.

Az amerikai magyarok száma szépen megnőtt különösen az Egyesült államokban. Alapítottak tehát ők is egy lapot, mely a magyarok érdekeit képviselje, irodalmát ismertesse stb. Kezembe kaptam első számát; fele magyar, fele angol. A magyar részben lelkes szózat van honfitársainkhoz, egy angol vers (kissé silány) magyar fordításban. Az angol részben találjuk Arany János „Tetemre hívás“-ának sikerült fordítását, melyet a fordító ösmertető jegyzettel kísér.

New-Yorkban egy zenekereskedő kiadásában jelent meg a Rákócy induló. Ez alkalommal egy ottani francia lap az induló „eredetét“ így írja le: „Rákócy Ferenc fogságában irta e remek induló és pedig akként, hogy egy szöggel véste be a hangjegyeket a börtön falaira s így maradt volna az reánk“. Kissé furcsa magyarázat, honnan vehették, nem tudom. Pedig a szerkesztőnek még — a felesége is magyar.

Igy jótékonyan hat majd a „Magyar-Amerika“, ha világot vet — — a sötétbe.

Ruman Ernő.

Eperjes szab. kir. város főorvosának közegészségügyi jelentése az 1879-ik év harmadik negyedéről.

A folyó év harmadik negyede közegészségi tekintetben kedvező lefolyású volt, mennyiben az általános beteglétszám, nemkülönben a halálesetek száma is a rendszerül kisebbnek tapasztaltott. — Augustus és szeptember hóban több váltóláz-est került gyógykezelés alá, azonban kedvező kimenetekkel. Egyéb járványos vagy ragályos betegség nem észleltetett — Elve született 19 fi, 18 leány, összesen 37 gyermek, azonkívül 1 fi, 4 leány, összesen 5 gyermek halva született; meghalt 9 fi- 8 nőnemű, összesen 17 egyén s így a születési esetek 20-al multák felül a halálozásokat.

A vár. kórházban ezen évnegyed alatt 72 fekvő-beteg részesült orvosi tanácsban. — Orvosrendőri vizsgálat tárgyát képezte a közáruba bocsátott gyümölcs, mely több ízben elkoboztatott; továbbá az aggpáldák és a városi börtön.

Orvosrendőri boncolat szeptember hóban egy a táborhegyen talált csecsemő hulláján tartatott. Kelt Eperjesen, 1879. évi októberhó 2-án.

Dr. Kovács Antal,
vár. főorvos és kórházigazgató.

Különfélék.

A városunkban foganatosítandó mérnöki és vízépítészeti munkálatoknak vállalkozás utjánı biztosítása céljából közgyűlésileg hirdetett pályázatnak — miként már jelezve volt — kielégítő sikere volt.

Az ajánlati eljárás eredménye a városi képviselőtestületnek legutóbb tartott közgyűlése alkalmával lón a tanács által bejelentve. A közgyűlés, mint legkedvezőbbet Eltzer Ferenc balassagyarmati mérnök ajánlatát fogadta el, ki ugy a város lejtmerését, az általános csatornahálózat, s az állandó vizigát tervét és költségvetését, valamint a szükséges parteródítési munkálatokat 900 fnyi tiszteletdíjért kész elvállalni.

Iparos és építő közönségünket érdekelni fogja, hogy Ujbánya városában egy az államrészéről segélyezett, állami igazgatás alatt álló ipariskola fog legközelebb felállíttatni.

Ezen ipariskola célja: az agyagnak műszerű feldolgozása, különös tekintettel az épületi diszitmények (Bauornamente) készítésére.

Az iskola megnyitása 1879. évi november 3—5-ére van kitűzve.

Ezen iskolában a tanoncok rajzolásban s az agyagnemű készítmények művészi előállításában elméleti és gyakorlati oktatást fognak nyerni akkép, hogy tehetségük s szorgalmukhoz képest leendő kiképeztetésük után ezen iparágat akár mint segédek, akár pedig mint önálló iparosok is folytathassák.

Az intézetbe felvétetnek elemi iskolát végzett, vagy is 12-ik évüket betöltött finevendékek.

Figyelembe véve azt, hogy hazánkban ilyenmő iparintézetek általában igen csekély számmal léteznek, holott az építészeti szak az újabb időkben nálunk is óriási fejlődésnek indult, míg ellenben az ahhoz megkívántató szükségleteknek nagy része, így az épületi diszitmények is eddigéle javában külszóságokból szerzetetnek be s ennek folytán a szóban lévő iparintézet is egy igen érezhető hiányt van hivatva pótolni: remélhető, hogy a megnyitandó iparintézet a közönség által örömmel fog üdvözöltetni, s ugy tanoncok küldése, valamint az épület diszítési szakba vágó cikkek megrendelése által pártolólalag felkaroltatni.

A helybeli jogakadémián a szervezkedő gyűlés szeptemb. 24-én tartatott meg, mely alkalommal a közügy és becsületszék hivatalnokai a következőkben választattak meg: közügyi elnök: Kiszeli Kálmán, alelnök: Meczner Zoltán, jegyző: Nadányi Gyula, pénztárnok: Prihoda Etele, könyvtárnok: Jeszenszky Theophil. Bizottsági tagokul megválasztattak: Meczner Zoltán, Szabó Géza, Nadányi Gyula, Hönseh Aurél, Ruby Géza, Neumann Soma. A becsületbiróság elnökévé megválasztott: Szabó Géza, alelnöké Meczner Zoltán s titkárrá: Oszvald Tivadar. — Nadányi Gyula, jegyző.

A lefolyt héten szaporodtak a kivándorlások azonban azon örvendetes változással, hogy ezek inkább munkakereset okából mentek hazulról 30—60 főnyi csoportokban, a hét elején Bosnyák földre, most Szegedre. Legyen sikere nemcsak táplálkozás, de egykis pénzügyi és is, mi mérsékelt magatartás és szorgalom mellett igenis lehetséges.

A helybeli belvárosi r. kath. népiskola tanítói az iskolaszékhez fizetések felemelése iránt

kérvényt nyújtottak be. Lehetséges, hogy az iskolaszék méltányolanda a kérvényben felhozott indokokat s nevezetesen azon körülményt, hogy a tanítók a labbéreket is sajátjukból kénytelenek fedezni s ehhez képest talán javítani fogja ezek fizetéseit — ha ugyan a pénztár állapota többlet-kiadásokat ez idő szerint megbir.

Gyászlobogó lengett f. hó 30-án a város háza erkélyén, hirdetve Beör Vince városi főkapitányának f. é. szeptemberhó 30-án Budapesten, élete 54-ik évében bekövetkezett elhunytát. A boldogult 15 év óta állott a város szolgálatában. A városi képviselőtestület, mely f. é. októberhó 1-én ülésezett, ez alkalommal a főkapitány gyászos elhunytá fölötti őszinte részvételnek jegyzőkönyvileg adott kifejezést.

Utolsó szó az annyira elcsépeelt bisztrai vadkankaland körül. Előmutattatott nekünk az „ugyan-azon egy papíron irt levél és számlának“ eredetije, minek következtében az érdekelt felek nyilvánosság előtt hozzánk intézett kívánalmának megfelelően, kijelentjük, hogy e levélben, azon akarattal kifejezésére, mikép a Liszka Ottótól igényelt napi-és egyéb díjak jótékony célokra fordíttassanak, nem akadunk. A szerkesztőség.

A helybeli tűzoltóság mult vasárnap délután nagyobb szerű gyakorlatot tartott, mely alkalommal majdnem az összes szerek lőnek próbaképen alkalmazva. A gyakorlat objektumául a barátok zár-dája szolgált.

Irodalom.

A városunk és vidékünkbeli közönséget néhány irodalmi jelenségre figyelmeztetjük, melyeket egészen a miénknek mondhatunk, mert szerzők, kiadó és a kiállító nyomda helybeliek és dacára annak, hogy e munkák csekély terjedelműek, mégis felemlítjük, mert a közművelődés zászlaját lobogtatva, nemes cél elérésére törekednek.

Az első mű, melyről szólani akarunk, a már mult évben is megjelent „Prešovski kalendar“ második vagyis 1880-ik évre szóló folyama. — Azért tettük e közönséges irodalmi terméket első helyre, mivel mi ennek nagy fontosságot tulajdonítunk, mert a naptár egész éven át a közép kezén forogva, annak, lehet mondani egyedüli szellemi tápláléka és ezáltal az abban foglaltak reá nagy horderővel bírnak. — Sajnos, hogy mindeddig csak babonával s hazafiatlan irányu cikkekkel telt naptárak adtak a nép kezébe és ezáltal hazfias érületén és tiszta, józan gondolkodásán nehéz csorbák ütettek.

Ezen mételet köznépünk szívéből többől kimentseni ezen kis naptár célja. — Egy a köznépet s annak szükségleteit ismerő lelkes, magyar, köztisztelőben álló tekintélyes férfi által szerkesztve, tartalma, mint azt átnézés közben tapasztaltuk, megfelel azon üdvös célnak, melyet ugy szerkesztő, mint kiadó maguknak kitűztek, mert igyekszik kibékítő, engesztelő hangon és könnyen megérthető sárosi tót nyelvezettel írott cikkek által a nemzetiségi ellentéteket kiegyenlíteni, a nép tiszta, józan gondolkodását fejleszteni, kedélyességét nevelni és őket példák által arra buzdítani, hogy törekedjenek derék honpolgárokká, szorgalmas és takarékos gazdákká lenni.

Nem tudjuk eléggé ajánlani ezen kis naptárt olvasóink szives figyelmébe, őket arra felkérve, hogy velünk vállelve e naptár terjesztésén fáradozzanak és ezáltal a nép kezébe egy oly olvasmányt adjanak, melyből csakis jót és hasznost tanulhat. A csinosan kiállított naptár bolti ára 25 kr.

A második mű, mely előttünk fekszik, Csink János, helybeli tanító „Vezérfonal a földrajzi tanításhoz“ VI. folyama, tartalmazva a földet, mint égi testet és a naprendszert. — Tudunkkal kevés ilyenmő művel rendelkezünk és amint átnézés közben észrevettük, az alapos szakavatottsággal és a gyermeki ész felfogásához alkalmazva van írva — Bátran ajánlhatjuk e művecskét a tanítók és szülék szives figyelmébe. — Ára a csinosan kiállított könyvnek füzve 25, kötve 30 kr.

Végül a harmadik kis mű, melyet átlapoztunk, Kálóczy József helybeli néptanító által irt „Sáros megye földirata. A sáros megyei népiskolák III. osztálya részére. — Ezen a m. kir. vallás és közoktatásügyi ministerium által megállapított tannertv alapján írott füzet azon helyes szempontból indul ki, hogy a gyermek szülőföldét saját lakhelyéből kiindulva tanulja megismerni és ezen feladatnak, mint ezt alkalmunk volt átolvasás közben tapasztalni, elég jól felel meg, óhajtható volna, ha megyénk népiskoláiban e kis tankönyv bevezetnének. Ára a füzetnek 16 kr.

Mindhárom mű Rosenberg S. helybeli könyvárus kiadásában jelent meg.

Aus dem Sitzungssaale der Stadtrepräsentanz.

Am 1. Oktober l. J. wurde eine Sitzung der Stadtrepräsentanz abgehalten, über welche wir im Nachfolgenden referiren.

Der vorfihende Bürgermeister eröffnet die Sitzung mit dem Berichte von dem Tage bevor erfolgten Ableben des Stadthauptmannes Binzen; Beör. Der

erblichene stand Jahre lang und zwar vordem als Ristal, seit dem Jahre 1867. hingegen als Stadthauptmann im Dienste der Stadt.

Die Gemeindevertretung gibt hierüber ihrer achtungsvollen Theilnahme protokollarisch Ausdruck.

Ferner erstattet der Vorsitzende den Bericht, daß der vom Honvéd-Ministerium zum Ausbau der hiesigen Honvéd-Kaserne im Vorjahre zugesicherte zinsenfreie Voranschlag von 2000 fl. flüssig gemacht und von der Stadtkassa in Empfang genommen worden ist. Dieser Voranschlag wurde zur Tilgung der zum obigen Zwecke beim hiesigen Bankvereine kontrahirten Anleihe verwendet. Wird zur Kenntnis genommen.

Rudolf Laczkó, der bei Gelegenheit der letzthin abgehaltenen Gemeinde-Sitzung in die Reihe der städtischen Bürger aufgenommen wurde, leistet den üblichen Bürgereid.

Hierauf gelangt der Magistratsbericht über das Resultat der bezüglich der in unserer Stadt vorzunehmenden technischen Arbeiten stattgefundenen Offertverhandlung zur Verlesung.

Eingangs wird berichtet, daß der Konkurs sowohl in Provinz- wie auch in hauptstädtischen Journalen ausgeschrieben wurde. Demzufolge langten bis zum Termin, welcher auf den 15. September l. J. anberaumt wurde, theils offene theils geschlossene Offerte ein, und wird im Berichte hervorgehoben, daß das Ergebnis der Verhandlung sowohl in Bezug auf die Zahl, Persönlichkeit der Offerten, wie auch hinsichtlich der verhältnismäßig moderirten und annehmbaren Preise, als günstig angesehen werden kann.

Die ausbedungenen Preise zeigen zum Theile keine bedeutendere Differenz im Vergleiche mit dem Honorar von 800 fl., welches im Jahre 1876 dem Ingenieur Sándor Kálmán blos für die Durchführung der Nivelirungsarbeiten und Anfertigung des Kanalisationsplanes und des darauf bezüglichen Kostenüberschlages zugesichert wurde.

Die Zahl der bis zu dem erwähnten Termine eingelangten Offerte belief sich auf 13, und wurden dieselben vom berichterstattenden Magistrate in drei Gruppen sortirt.

Und zwar gehören in die erste Gruppe diejenigen Offerte, in welchen die zu unternehmenden Arbeiten, wie auch das für dieselben beanspruchte Honorar nicht näher bezeichnet werden, welche daher ganz allgemein gehalten sind.

In die zweite Gruppe gehören jene Offerte, welche zwar das Honorar fixiren, in welchen jedoch blos von den vorzunehmenden Nivelirungsarbeiten und der Anfertigung der Kanalisationspläne, von den auf die zu errichtende Wasserwehre und die Uferfestigung bezüglichen Plänen hingegen keine Rede ist.

In die dritte Kategorie gehören endlich jene Offerte, in welchen die zu unternehmenden Arbeiten, wie auch der für dieselben beanspruchte Preis genau und mit Bestimmtheit angegeben werden.

Außer den erwähnten, langten nach Verlauf der Frist noch zwei Offerte ein.

Sämmtliche Anträge werden im Berichte einer eingehenden und vergleichenden Prüfung unterzogen, als deren Ergebnis, das Offert des Balassa-Gyarmater Ingenieuren Franz Elzner, in Anbetracht dessen, daß dasselbe die günstigsten Bedingungen stellt, von den besten Zeugnissen unterstützt wird und derart mit Sachkenntnis und Präzision abgefaßt ist, daß dasselbe schon auch die Punktionen des abzuschließenden Vertrages enthält in erster Reihe zur Annahme empfohlen wird.

Der Debrecziner Ingenieur Lóth Kálmán beansprucht zwar in seinem ergänzenden Offerte für die Durchführung sämtlicher Arbeiten blos 850 fl., somit um 50 fl. weniger, da jedoch dasselbe bereits nach amtlicher Constaturung des Ergebnisses der Offertverhandlung eingereicht wurde, so müsse dasselbe außer Betracht gelassen werden.

Hierauf wurde das Offert des genannten Balassa-Gyarmater Ingenieuren vollinhaltlich verlesen, welches ungetheiltes Gefallen erregte.

In Berücksichtigung der entwickelten Gründe wurde das Gutachten des Magistrates von der Repräsentanz einstimmig angenommen und zugleich Befugung getroffen, daß das für die Arbeiten beanspruchte Honorar von 900 fl. wie auch sonstige hiebei auflaufenden Kosten in das nächstjährige Budget aufgenommen werden.

Hierauf gelangte der auf die Abschaffung des Bettelhumes bezügliche Statutenentwurf zur Verhandlung.

Der Entwurf wurde Punkt für Punkt einer eingehenden Besprechung unterzogen und abgesehen von einigen Modificationen von minderer Belange vollinhaltlich angenommen.

Einen lebhafteren Ideenaustausch veranlaßte die Frage der Bestimmung jener täglichen Minimal- und Maximal-Beträge, mit welchen die arbeitsunfähigen Armen zu ihrem Erhalte theilhaft werden sollen.

Genügen so und so viel Kreuzer einem Menschen, um sich erhalten zu können, diese Frage bildete jenen Punkt, um welchen sich die Diskussion drehte. Einerseits wurden die vom Repräsentanten Zelenik beantragten Beträge als unzulänglich dargestellt, andererseits aber vom Repräsentanten Trisch auf Grund einer improvisirten Berechnung dargethan, daß man nicht zu freigebig sein dürfe, wenn man eine sehr empfindliche Mehrbelastung der Steuerzahler zu vermeiden gedenkt.

Alle angeführten Gründe wurden reiflich in Erwägung gezogen und schließlich der Minimalbetrag auf 4, der Maximalbetrag hingegen auf 15 Kreuzer gesetzt. Das Statut wurde behufs Genehmigung der

Jurisdiktion vorgelegt, und wird mit Beginn des künftigen Jahres in Kraft treten.

Schließlich wird der hiesige Einwohner und Hauseigentümer Dr. Felix Pacher über sein Ansuchen mit Akklamation in die Reihe der städtischen Bürger aufgenommen.

Tagesneuigkeiten.

Zur Feier des allerhöchsten Namensfestes Sr. Kaiserlichen und Königl. Majestät findet heute Samstag den 4. Oktober d. J. um 9 Uhr Vormittags in der hiesigen kath. Pfarrkirche eine solenne Dankmesse statt, welcher sämtliche hiesige Civil- und Militärbehörden beiwohnen werden.

Congregation des Komitats-Ausschusses. Am 9. Oktober d. J. findet eine Congregation des Comitats-Ausschusses statt, deren Tagesordnung wir an anderer Stelle veröffentlichen.

Ein Weinlese-Fest. In Bad Ungarisch-Nyhl findet morgen, Sonntag am 5. d. M. ein sogenanntes Weinlese-Fest statt, bei welcher Gelegenheit die Jedlache Nationalmusik-Kapelle die neuesten Piecen exekutiren wird. Beginn des Festes um 2 Uhr Nachmittags. Entree 50 fr.

In Szóvár findet zum Vortheile der dortigen freiwilligen Feuerwehr nächsten Samstag, d. h. am 11. Oktober l. J. eine Dilettantenvorstellung statt, bei welcher Gelegenheit zwei einaktige Lustspiele und zwar ein ungarisches und ein deutsches zur Aufführung gelangen.

Das Offiziers-Best-Schießen, welches vorigen Samstag in der Vorkuter Militär-Schießstätte abgehalten wurde, war von der besten Witterung begünstigt und lockte ein zahlreiches Publikum ins Grüne. Geschossen wurde aus Militär- und Civilgewehren, Pistolen und Revolvern und war das Resultat ein sehr befriedigendes.

Abends fand hierauf in den Lokalitäten der Neuen Welt ein animirtes Tanzkränzchen statt, welches in dem geräumigen, mit Laub- und Blumenguirlanden geschmackvoll geschmückten Saale eine zahlreiche distinguirte Gesellschaft versammelte, welche erst spät nach Mitternacht auseinanderging.

Aux armes citoyens! In langen Reihen und dichten Gruppen kamen die unter die Fahne Einberufenen dieser Tage aus allen Gegenden des Ergänzungsbezirktes herangezogen. Das Eintreffen der Rekruten vollzog sich diesmal verhältnismäßig ruhig und still und gewiß ist es charakteristisch, daß seit Einführung der allgemeinen Wehrpflicht, die Weinerei, das Gezeiter und jene Luft- und mauererschütternden Klagegesänge, ohne welcher das Eintreffen der Rekruten vormalis nicht gedacht werden konnte, allmählich gänzlich wegbleiben. Der Luftzug der neuen Zeit hat die Armee verjüngt und heute gibt es schon nur Wenige, die sich mit dem Gedanken nicht völlig ausgehört hätten, als Mitglieder derselben im Interesse des Vaterlandes mit Freuden die Waffen zu tragen; geht ja doch die Armee aus dem Volke hervor, mit welchem sie in Folge der veränderten Verhältnisse heute innig und unvergleichlich enger verbunden ist, als dies vormalis der Fall war, da selbe noch sozusagen einen Staat im Staate bildete.

Ertönen daher noch heute beim Eintreffen der Rekruten Gesänge und Lieder, so sind es keineswegs

mehr jene wildmelancholischen Weisen, welche so lebhaft an Radowessier's Todtenlied, an das Circum dederunt und ähnliche Erzeugnisse der trauernden Muse erinnern, sondern vielmehr feste Soldatenlieder ad notam: „Hei welche Lust Soldat zu sein!“

Unsere Europamüden. Beinahe täglich sind wir Zeugen von rührenden Abschiedsscenen, welche sich am Bahnhofs abspielen. Männer und Frauen, denen der Boden, welcher sie bisher ernährte, nicht mehr fruchtbar genug und die Atmosphäre, welche sie, seit ihrer Kindheit einathmeten — drückend dünkt, entwenden sich gewaltig den Armen ihrer Angehörigen; sie lösen die Bande, welche sie an das Vaterland und das alte Europa geknüpft, und verlegen die Vergangenheit, um jenseits des großen Ozeans, in der neuen Welt, diesem gelobten Lande der Neuzeit ein neues Leben zu beginnen.

Weist benützen die Auswanderer den Oberberger Zug. Schaarenweise besteigen sie die Waggons, helle Thränen entquill'n ihren Augen und lautes Schluchzen entringt sich der Brust der Scheidenden; ist es ja doch so schwer, mit Allem, was ihnen bisher lieb geworden, zu brechen und einem unbekanntem Schicksale entgegenzueilen. Trauernd blicken ihnen die Zurückgebliebenen nach und in ihren Mienen ist deutlich zu lesen, daß sie von ähnlichen Gefühlen beherrscht werden, wie selbe den Menschen bei Begräbnissen erfassen. Die Ausgewanderten existiren für uns nicht mehr, sie sind für uns verloren, denn die Wogen des großen Ocean sind und bleiben trotz der unzähligen Dampfer, welche auf demselben verkehren eine Scheidewand, welche eine alte Welt von einer neuen trennt.

Im Interesse der heimischen Industrie. Das Sárolier Komitat hat den patriotischen Beschluß gefaßt künftighin sämtliche Bedürfnisse aus inländischen Fabriken beziehungsweise aus vaterländischen Industrieerzeugnissen zu beschaffen.

Ein Beispiel, welches alle Jurisdiktionen und Institute befolgen sollten.

Briefkasten der Redaktion.

Hr. N. St. Wir haben Ihre hübsche Arbeit mit Interesse gelesen und werden dieselbe, sobald sich uns hierzu Gelegenheit bietet, veröffentlichen.

Fruchtpreise vom 3. Oktober 1879.

Waggen per 100 Kilogr.	fl.	8.50
Weizen	100	11.00
Gerste	100	7.00
Haber	100	5.00
Mais	100	7.50
Erbsen	100	10.00
Linsen	100	10.00
Pisolen	100	10.00
Erbsapfel	100	4.00

Die in **Wien** am 27. September gehobene Zahlen: **17, 60, 75, 7, 5.**

Die nächste Ziehung ist am 11. Oktober 1879.

Die in **Brünn** am 1. Oktober gehobenen Zahlen: **9, 30, 43, 2, 3.**

Die nächste Ziehung ist am 15. Oktober 1879.

Felelős szerkesztő: **Kyss Géza.**

Kiadó-tulajdonos: **Az Eperjesi Bankegylet.**

Az Eperjesi Bankegyletnél

elhelyezett betéti tőkék **1880. év január 1-től** csak **5 százalékkal** fognak kamatoztatni, miről a t. cz. betevők azon hozzáadással értesítettnek, miszerint be nem egyezések esetén a felmondást ideje korán bejelentsek. — Ugyan a fent kitett naptól fogva a váltó és zálogok kamatja egy százalékkal lesz állítotat.

Eperjes, 1879. október 3-án.

Az igazgatóság.

172 1-3

Der Eperieser Bankverein

wird vom **1 Januar 1880** sämtliche Einlagen nur mit **5% verzinsen**, wobei die p. t. Einlager mit den Bemerkten verständigt werden, daß sie, im Falle ihnen die obige Verzinsung nicht convenirt, die Kündigung rechtzeitig vornehmen wollen. — Auch wurde beschlossen vom oben angeführten Tag an, den Zinsfuß bei Wechseln und Pfänder um **1%** herabzusetzen.

Eperies, den 3-ten Oktober 1879.

Die Direction.

Ügyvédi iroda.

Van szerencsém a t. c. közönségnek tudomására hozni, hogy ügyvédi irodámat a **Lintner István-féle fűtcai 12. számú házba** tettem át.

Eperjes, 1879. október 1-én.

Dr. Elsner Simon.
köz- és váltóügved.

Advokatur-Kanzlei.

Gefertigter beehrt sich zur allgemeinen Kenntniss zu bringen, dass er seine Advokatur-Kanzlei in das **Stefan Lintner'sche Haus (Hauptgasse Nr. 12)** verlegt hat.

Eperies, am 1. Oktober 1879.

Dr. Simon Elsner.
Landes- und Wechselgerichts-Advokat.

Billigste Einkaufsquelle.

Ich beehre mich dem geehrten Publikum die höchste Anzeige zu machen, daß ich den Einkauf für die Herbst-Saison beendet habe, und empfehle mein reich sortirtes Lager in Modestoffen, Flanelle, Cheviott, Terno, Seiden-Waaren, Tuch- und Schafwooll-Waaren, Tischzeuge, Rumburger, Holländer, Irländer und Garn Leinwände, Möbel-Stoffe & Teppiche in größter Auswahl. Ferner Regenmäntel, Mantons, Damen-Kleider in neuester Fagon, sowie sämtliche in dieser Fachschlagende Artikel von der billigsten bis zur besten Qualität mit der Versicherung der reellsten und billigsten Bedienung

151 2-3

Franz Böhm.

Nähmaschinen in Ratenzahlungen.

Güter zu kaufen gesucht!

Für deutsche Dekonomen suche ich Güter in jeder Größe im Sárosi Comit. Offerten mit genauer Angabe der Größe, Lage und Namen des Gutes, der hypothekarischen und anderen Lasten, Kaufpreis und Zahlungsbedingungen, Beschreibung der Gebäude etc. bitte bald und direkt an mich einzusenden.

157 3-3

C. Hahn Breslau,
Rachobstraße 02.

Hausverkauf.

Das auf der Eperieser Hauptgasse neben der großen Kaserne gelegene, den Erben **Josephanna Thein's** gehörige Haus Nr. 258 ist aus freier Hand zu verkaufen.

Näheres bei Advokat Robert Kyss zu erfragen.

173 1-2

Circa 600 Wiener-Centner Futter-Alee, so wie auch 300 Centner Winter-Stroh im guten Zustande zu verkaufen. Näheres beim Eigenthümer **Leo Bärkány** in Szinye.

167

TEMESVÁRY MÓR
cipő-gyára 1-5
Budapest, király-utca 2. szám Orczy-ház.

A téli szükségletekre ajánl nagyban és kicsinyben:

Hölgyek számára:
Nemez pongyola cipőket minden színben, sarokkal és csokorral 1 fnt 80 kr.
Eberlasting vagy bőr-cugos topánokat magas vágással, a legfinomabban kiállítva 3 fnt
Cugos börtopánokat, erős chagrin vagy borjubörből veres nemez bélésel, szegelve. Dupla talppal, esős időben tartós 3.40 kr.

Urak számára:
Topánokat, borju- vagy bagaria bőrből, szegzett és srófolttal dupla talppal, igen erős 4 fnt
Topánokat orosz lakbörből, szegzett dupla talppal, és srófmunkával, munkába és esős időben való 4 fnt 80 kr.
Térdesizmákat, dupla bagaria bőrből háromszoros csavarral ellátott dupla talppal, vízmentes 8 fnt 80 kr.
Ugyanaz orosz lakk bagaria bőrből 12 fnt
Megrendelések postai utánvét vagy az összeg beküldése mellett a legpontosabban megküldetnek.

Kimerítő árjegyzékek ingyen.

168

Bruchleidende

1-7

erhalten auf frankirte Anfrage bereitwilligst gratis sowohl direkt als durch nachstehende Firma die ausführliche Gebrauchsanweisung über die ganz unschädliche Unterleibs-Bruchsalbe von **Gottl. Sturzenegger** in Herisan (Schweiz). Derselben sind eine Menge ausgezeichnete Zeugnisse und Dank-schreiben vollständig beigelegt. Verschreibung nach allen Ländern. Preis der Salbe: D. W. fl. 3.20 per Löff. Erhältlich durch **Fr. Tormágyi**, Apotheke zur heil. Maria in Budapest.

Bérleti hirdetés.

A Curiatybei tanulmányi alap. uradalomhoz tartozó Szepesmegyében a kassa-oderbergi vasút közvetlen közelében fekvő.

a) curiatybei — tamás, arnóth és hadusfalvi szomszédos határokbán fekvő 270²⁴/₁₆₀₀ cat. holdnyi.

b) a porbai és matyacóczyi határban lévő 69¹³⁶⁹/₁₆₀₀ cat. holdat tevő bérbirtokok s az utóbbi bérlethez sorozott porbai három kövü örlő és fűrész malom a nagyméltóságú vall. és közoktatási m. k. ministerium f. é. 23334. sz. magas rendeletéhez képest f. é. októberhó 1-től számítandó egymásutáni három évre alóltirt főtiszttség által magán alkú utján bérbeadni fog.

Miről vállalkozni szándékozik oly felhívással értesítettnek, miszerint ebbeli szóbeli vagy írásbeli ajánlataikat az előbbi bérletnél 271 fnt — az

utóbbinál 120 fnt bánatpénzzel ellátva f. é. szeptemberhó 28-ig ezen főtiszttséghez Abaujmege Alsó-Mislye u. p. Zsádány benyújtani sziveskedjenek.

Mislye, 1879. szeptemberhó 17-én.

160 3-3

Közalap. kir főtisztőség.

Árverési hirdetés.

Kis-Szeben város, Orkuta helység. és **Nagy-Sáros** község bor és hus fogyasztási adó beszedési joga az 1880. esetleg 1881 és 1882. évre nyilvános árverés utján haszonbérbe adni fog.

Az árverés 1879. évi októberhó 13-án délelőtti 10 órakor az eperjesi kir. pénzügyőri biztosság hivatalos helyiségében fog megtartani.

A bérleti feltételek a biztosságnál az árverés előtt is, a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Eperjes, 1879. szeptemberhó 30-án.

M. k. pénzügyőri biztosság.

Kintis,
biztos.

171

Kundmachung.

166

2-3

Die gefertigte Direction bringt hiermit zur Kenntniß, daß sie die zu einem höheren als 6%-tigen Zinsfuße bei der Eperieser Volksbank angelegten Einlagen vom 1. Januar 1880 nur mit 6% verzinzen wird; sie fordert daher alle Besitzer von Einlangsbücheln obiger Qualität auf, für den Fall, als ihnen diese Verzinsung nicht conveniren sollte, ihre Einlagen rechtzeitig kündigen zu wollen; eine Unterlassung der Kündigung wird als Einwilligung angesehen.

Gleichzeitig macht die Direction die Anzeige, daß sie von demselben Zeitpunkte angefangen den Zinsfuß in dem Escompte- und Pfand-Geschäfte um 1% herabsetzte. Eperies, den 20. September 1879.

Die Direction
der „Eperieser Volksbank“.

Für Mineralquellenbesitzer!!

Ein Mineralwasserhändler ersten Ranges wünscht sich an Ausbeutung von werthvollen Mineralquellen zu beteiligen. Offerten werden gebeten unter N. O. 1487 an Haasenstein & Wogler Wien. 162 1-2

Az
eperjesi takarékpénztárnál
a 6 százalékos betétek
1880-ik évi januárhó 1-től
csak 5 százalékkal fognak kamatoztatni,

miről ez intézet t. e. betevői ezennel értesítettnek.

Eperjes, 1879. évi szeptemberhó 22-én.

165 2-3

Az igazgatóság.

Nicholson

legújabb találmányu

daráló- és örlő-malma

göz-, loerőre és kézihajtásra

nagy fontossággal szeszgyárakra, hizlaló-intézetek és gazdászatra.

Meglepő nagy munkaképesség, olcsó ár és csekély hajtóerő a főelőnyei ezen malmoknak.

Működésben látható:

NICHOLSON W. FÜLÖP gépgyárában,

BUDAPEST, Gyár-utca 48. szám.

170 1-6

Képes árjegyzékek minden gazdasági gépekről ingyen és bérmentve.